

Upphandling av operationsrobot till Sunderby sjukhus

Dnr 927-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Regiondirektören får i uppdrag att upphandla en operationsrobot till Sunderby sjukhus och återkomma innan tilldelningsbeslut med kostnader för att regionstyrelsen ska kunna ta ställning till behovet av investeringsmedel.
2. Innan tilldelningsbeslut fattas ska finansiering inarbetas i kommande strategiska plan för 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen anser att införandet av en operationsrobot vid Sunderby sjukhus är nödvändigt av flera skäl. I första hand är det positivt för berörda patienter som kommer kunna erbjudas operation i Norrbotten istället för utomlän. Vidare är det en nödvändighet för att upprätthålla och vidareutveckla regionens kompetens inom berörda vårdområden. För att säkerställa att det mest fördelaktiga anbudet kan antas med hänsyn till pris och kvalitet behöver upphandlingsprocessen av en operationsrobot påbörjas. Investeringsbeslut tas av regionstyrelsen efter genomförd upphandling.

Sammanfattning

Norrbotten bedriver avancerad kirurgi inom urologi, gynekologi och allmänkirurgi. Då robotassisterad kirurgi inom berörda områden finns med i de nationella vårdprogrammen bedöms det nödvändigt att investera i en operationsrobot. Dels för att befintliga operationer fortsatt ska kunna utföras i Norrbotten och dels för att hemtagning av utomlänsooperationer ska kunna ske. Sammantaget bedöms nyttoeffekterna för patienter och verksamhet överväga den kostnadsökning som ett införande medför.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag RS 2022-09-14 § 201: Investering i operationsrobot till Sunderby sjukhus

Bilaga RS 2022-09-14 § 201: Produktion operationsrobot

Bilaga RS 2022-09-14 § 201: Ekonomi operationsrobot

Ärendet

Bakgrund

Regionstyrelsen behandlade vid sitt sammanträde den 14 september 2022 § 201 ärende om investering i operationsrobot till Sunderby sjukhus. Vid sammanträdet beslutade regionstyrelsen att ge regiondirektören i uppdrag att ta fram ett underlag där kvalitetsaspekter, samverkansfrågor och patientnytta redovisas och ställs i relation till beräknade kostnader. I arbetet med underlaget förutsätts ingå en dialog med Norrlands universitetssjukhus.

Nedan följer en beskrivning av nyttoeffekter, kvalitetsaspekter, dialog med andra regioner samt ekonomiska konsekvenser avseende införande av operationsrobot vid Sunderby sjukhus. Ytterligare information i frågan finns i bilagt protokollsutdrag från regionstyrelsen 14 september.

Nyttoeffekter

De tydligaste nyttoeffekterna vid robotassisterad laparoskopisk kirurgi är följande.

- Det ger möjlighet att återta prostataektomier från Umeå. Metoden finns i vårdprogram, vilket gör att dessa operationer idag skickas till regioner med operationsrobot. Öppen prostatektomi anses idag vara en andrahands metod. För patienterna skulle möjlighet till robotassisterad kirurgi i Norrbotten innebära operation närmre hemorten och anhöriga. Det kommer också vara rekryteringsbefrämjande för urologin i Norrbotten, vilket gynnar både patienterna och verksamheten.
- Robotassisterad kirurgi ger bättre ergonomi för kirurgerna, högre precision och rörlighet i såret. För närvarande görs cirka 70 procent av minimalinvasiva (med laparaskopi eller titthålskirurgi) operationer i Sverige i robot. Om Norrbotten inte kan erbjuda samma möjlighet kan patienter behöva skickas utomlans med risk för minskad kompetens i Norrbotten.

Bedömningen är att det i förlängningen blir svårt att fortsätta bedriva avancerad kirurgi utan tillgång till operationsrobot. Att fortsatt vara utan operationsrobot i Norrbotten riskerar leda till att viktig kompetens går förlorad och fler norrbottningar behöver skickas för utomlänsvård. Med en allt mer krympande verksamhet kommer det bli svårt att rekrytera framförallt nya urologer men även kirurger. En operationsrobot skulle kraftigt öka patientnyttan i den aspekten att ett hundratal patienter slipper opereras långt ifrån hemmet samt att komplikationer/besvär relaterat till ingreppen kan handläggas nära hemmet.

Kvalitetsaspekter

Urologin i Norrbotten bedriver högkvalitativ njurkirurgi, för att fortsätta med detta krävs en operationsrobot. Den nuvarande tjock ändtarmscancer kirurgin bedrivs med hög kvalitet enligt det nationella registret, för att fortsättningsvis kunna hålla samma höga kvalitet krävs även i detta fall en operationsrobot. När det gäller gynekologin så bedrivs nationellt mer av den gynekologiska kirurgin i robot vilket vårdprogrammen föreskriver.

Dialog med Norra regionen

Införskaffande av operationsrobot har diskuterats med samtliga chefer inom kirurgi och urologi i Norra regionen. De övriga regionerna har operationsrobot sen tidigare (NUS och Östersund) eller planerar att införskaffa (Sundsvall).

Ekonomi

För att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna av ett införande av operationsrobot har beräkningar och jämförelser gjorts mellan nuläget och några alternativa lösningar med operationsrobot, se bilaga Ekonomi operationsrobot. Vid införande finns en investeringsutgift samt årliga driftkostnader som i huvudsak består av förbrukningsmateriel samt service- och support. Investeringsutgiften och de årliga driftkostnaderna är uppskattade. Den totala kostnaden per år inklusive operationskostnad, investeringskostnad, service, extra operationslag samt utökad vårdplatsbehov uppskattas till ca 8 mnkr högre än dagens kostnad.

Införandet innebär ökade kostnader jämfört med nuläget. Om ingen robot införskaffas kommer dock riks- och regionvårdskostnaderna att öka på sikt till följd av ökad remittering utomläns. Vid ett införande kan således dessa framtida kostnadsökningar undvikas. Om kostnadsutfallet blir positivt eller negativt på sikt är svårt att uppskatta.

Jämställdhetsperspektiv

Införande av robotassisterad kirurgi ger möjlighet att erbjuda norrbottningar lika vård på hemmaplan som erbjuds i övriga Sverige. Det kommer ge kvinnor, män, pojkar och flickor vinster i kvalitativa operationer i Norrbotten.

Många av operationerna enligt bilaga Produktion operationsrobot är köns-specifika och volymerna är något större när det gäller kvinnosjukdomar.

Barnrättsperspektiv

Införande av robotassisterad kirurgi är gynnsamt för såväl barn som vuxna.

Protokollsutdrag skickas till:

IT-direktör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör
Divisionschefer